

Faktaark (NOR) – Telenor – endelig vedtak

Saksgangen

I desember 2012 utførte EØS-tilsynet ESA en uanmeldt bevissikring i lokalene til Telenor Norge AS og morselskapet Telenor ASA (Telenor) i Norge. Grunnet de store mengdene elektroniske data fortsatte undersøkelsen i ESAs lokaler i Brussel i mars 2013.

I mars 2014 fant ESA at det var grunn til å innlede en grundig undersøkelse for å kunne fastslå om det hadde skjedd brudd på EØS-konkurransereglene.

I februar 2016 sendte ESA et varsel om vedtak som foreløpig konkluderte med at Telenor hadde misbrukt sin dominerende stilling ved å skvise marginene til konkurrenter når de tilbød mobilt bredbånd (dvs. mobilt bredbånd for storskjerm, slik som nettbrett og bærbar PC) som en frittstående tjeneste til forbrukere i Norge. Telenor innga tilsvaret og muntlige kommentarer til ESAs foreløpige vurderinger senere det samme året.

I juni 2019, etter grundigere etterforskning, sendte ESA et ytterligere varsel om vedtak, for å informere Telenor om flere argumenter og bevis som støttet ESAs foreløpige konklusjon. Telenor kommenterte argumentene og bevisene som ESA la frem.

ESA la deretter frem ytterligere bevis i et brev til Telenor i februar 2020, som Telenor også fikk mulighet til å kommentere på.

ESA fattet sitt endelige vedtak 29. juni 2020 og konkluderte med at Telenor misbrakte sin dominerende stilling og dermed brøt EØS-avtalen artikkel 54. ESA illegger derfor Telenor en bot.

Telenors rett til å forsvare seg og kontradiksjon er blitt respektert under hele etterforskningen. I forbindelse med ESAs varsel om vedtak fikk Telenor tilgang til bevis og dokumenter som ESA har lagt til grunn i etterforskningen. Telenor benyttet seg også av retten til å utdype sine svar i en muntlig høring organisert av ESAs høringsoffiser.

ESAs sak mot Telenor

ESA konkluderer med at Telenor var en dominerende aktør på grossistmarkedet i mobilsektoren i Norge i den relevante perioden.

Det er ikke i seg selv ulovlig å ha en slik dominerende stilling, men dominerende foretak har et særlig ansvar for å sikre at deres opptreden på markedet ikke begrenser konkurransen.

Der konkurransen begrenses vil kundene oppleve høyere priser, dårligere kvalitet og begrenset utvalg og innovasjon. ESAs undersøkelse av denne saken er derfor i norske forbrukeres interesse.

ESA fant i sin etterforskning at Telenors priser for grossisttilgang til sitt mobile nettverk var høyere enn prisene Telenor tilbød sine egne sluttbrukere. Slik prising, som kalles marginskvis, gjorde det umulig for utfordrere som var avhengige av tilgang til Telenors mobile nettverk for å kunne levere tjenester i Norge, å operere i et raskt voksende marked uten å bli tvunget til å pådra seg tap som resultat av Telenors prising.

Under tidsperioden som er sentral for ESAs etterforskning (2008 til slutten av 2012), var mobilmarkedet for nettbrett og bærbar PC i raskt vekst og svært konsentrert, med kun to landsdekkende mobile nettverk. Telenor var den dominerende grossistleverandøren.

Telenors urimelige prising gjorde det mye vanskeligere for deres grossistkunder å kunne tilby attraktive priser og mobildata til norske forbrukere.

ESA konkluderer med at Telenors opptreden utgjør misbruk av dominerende stilling under artikkel 54 i EØS-avtalen. ESA har ilagt Telenor en bot på til sammen NOK 1.2 milliarder.

Betydning av det endelige vedtaket

Telenors konkurransebegrensende prising svekket konkurrenter i et marked for mobildata på en tid markedet var i en vekstfase. ESA tar denne typen brudd svært alvorlig ettersom konkurranse er viktig for innovasjon og priser i telekommarkedet.

Selv om teknologien har utviklet seg etter at Telenor brøt konkurransereglene, er ESAs avgjørelse en sterk påminnelse til selskaper om konsekvensene av tidligere ulovlig atferd. Telenor er pålagt å avstå fra lignende praksis i fremtiden, og må nå betale boten.

Telenor kan anke avgjørelsen til EFTA-domstolen. Fristen for å anke er to måneder.

EØS-konkurransereglene

Artikkel 53 i EØS-avtalen forbyr avtaler eller samordnet praksis som begrenser konkurranse mellom foretak. Artikkel 54 i EØS-avtalen forbyr misbruk av dominerende markedsstilling. Ytterligere informasjon om EØS-konkurransereglene kan finnes [her](#).

ESAs rolle på konkurransefeltet

ESA håndhever konkurranseregler i EØS/EFTA-landene (Island, Liechtenstein og Norge) sammen med de nasjonale konkurransetilsynene i disse landene, slik EU-kommisjonen gjør sammen med nasjonale konkurransetilsyn i EU-landene. Ansvar for å behandle individuelle saker på europeisk plan deles mellom ESA og Kommisjonen etter regler om dette i EØS-avtalen.

ESAs hovedrolle på konkurransefeltet er å sikre at foretak som er aktive i EØS/EFTA-landene (Island, Liechtenstein og Norge) overholder EØS-konkurransereglene. ESA har samme fullmakter som EU-kommisjonen på dette feltet, inkludert muligheten til å ilegge bøter på opptil 10% av global omsetning for foretak som overtrer reglene.

Hensikten med å ilegge bøter er å avskrekke selskaper fra å bryte konkurransereglene. Bøtene størrelse beregnes i overensstemmelse med ESAs retningslinjer om bøtelegging.

ESA samarbeider også tett med konkurransetilsynene i EØS/EFTA-landene, og med domstolene, for å sikre konsekvent håndhevelse av EØS-konkurransereglene.

Ytterligere informasjon om EØS-konkurransereglene og ESAs rolle kan finnes [her](#).

Publisering av vedtak

Beslutningen publiseres på ESAs hjemmesider så snart en offentlig versjon er klar.

En oppsummering av vedtaket vil også bli publisert i EU-Tidende og EØS-tillegget.